

Bryssel 24.1.2019
COM(2019) 13 final

ANNEX

LIITE

asiakirjaan

KOMISSION KERTOMUS EUROOPAN PARLAMENTILLE JA NEUVOSTOLLE

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 511/2014, annettu 16 päivänä huhtikuuta 2014 , geenivarojen saantia ja saatavuutta sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen oikeudenmukaista ja tasapuolista jakoa koskevan Nagoyan pöytäkirjan määräysten noudattamistoimenpiteistä käyttäjille unionissa

Liite

Asetuksen (EU) 511/2014 16 artiklan 1 kohtaan

liittyvää taustatietoa

Nagoyan pöytäkirjasta johtuvat kansainväliset velvoitteet

Nagoyan pöytäkirja on lokakuussa 2010 hyväksytty kansainvälinen sopimus¹ biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen² kolmannen tavoitteen eli geenivarojen käytöstä saatavien hyötyjen oikeudenmukaisen ja tasapuolisen jaon toteuttamiseksi. Hyödyt odotetaan kohdistettavan yleissopimuksen ensimmäiseen ja toiseen tavoitteeseen eli biologisen monimuotoisuuden suojeluun ja sen osien kestävään käyttöön, ja hyötyjen odotetaan siten edistävän näitä tavoitteita.

Pöytäkirjassa luodaan yhteinen kehys geenivarojen saantia ja saatavuutta sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen jakoa (joista käytetään yleisesti lyhennettä 'ABS') koskeville periaatteille ja toimenpiteille. Nagoyan pöytäkirja koskee kolmentyyppisiä toimenpiteitä: saantiin ja saatavuuteen, hyötyjen jakoon ja määräysten noudattamiseen liittyviä toimenpiteitä. Kaikki pöytäkirjan osapuolet voivat toteuttaa saantiin ja saatavuuteen liittyviä toimenpiteitä käyttäessään täysivaltaista oikeuttaan geenivaroihinsa ottaen samalla huomioon tällaisia toimenpiteitä koskevat pöytäkirjan vaatimukset (esimerkiksi selkeyden, avoimuuden sekä oikeudenmukaiset ja perustellut saantiin liittyvät menettelyt). Saantiin ja saatavuuteen liittyvillä toimenpiteillä pitäisi määrittää ehdot sille, miten saadaan ennakosuostumus toimittajamalta ja miten määritetään keskinäisesti sovitut ehdot hyötyjen jakamiseksi geenivarojen toimittajan ja käyttäjän välillä. Toista toimenpidetyyppiä, nimittäin hyötyjen jakoon liittyvää, säännellään sopimuksilla (keskinäisesti sovitulla ehdoilla), ja ne kuuluvat sopimusoikeuden piiriin. Kolmannentyyppiset toimenpiteet koskevat määräysten noudattamiseen, joka on pöytäkirjassa määrätty velvoite, liittyvien toimenpiteiden toteuttamista. Kukin osapuoli toteuttaa asianmukaiset, tehokkaat ja oikeasuhteiset lainsäädännölliset, hallinnolliset tai toimintalinjoja koskevat toimenpiteet, joilla varmistetaan, että sen lainkäyttövallan piirissä käytettävät geenivarat on saatu ennakosuostumuksen mukaisesti ja että keskinäisesti sovitut ehdot on luotu siten kuin saatavuutta ja hyötyjen jakoa koskevissa toimittajamaan kansallisissa säädöksissä edellytetään. Määräysten noudattamisen tukemiseksi osapuolten on toteutettava asianmukaisia toimenpiteitä geenivarojen käytön seuraamiseksi. Tässä yhteydessä osapuolten on perustettava tarkastuspisteet asiaankuuluvien tietojen keräämiseksi ennakosuostumuksesta ja keskinäisesti sovitusta ehdoista. Nämä tiedot

¹ Biologista monimuotoisuutta koskevaan yleissopimukseen liittyvä Nagoyan pöytäkirja geenivarojen saannista ja saatavuudesta sekä niiden käytöstä saatavien hyötyjen oikeudenmukaisesta ja tasapuolisesta jaosta hyväksyttiin 29. lokakuuta 2010 Nagoyassa, Japanissa, biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen osapuolten konferenssin kymmenennessä tapaamisessa, ja se tuli voimaan 12. lokakuuta 2014, <http://www.cbd.int/abs/>

² YK:n biologista monimuotoisuutta koskeva yleissopimus, hyväksytty vuonna 1992 Nairobissa ja avattu allekirjoitettavaksi Rion ympäristökonferenssissa (5. kesäkuuta 1992). Neuvoston päätös, tehty 25 päivänä lokakuuta 1993, biologista monimuotoisuutta koskevan yleissopimuksen tekemisestä, antoi yleissopimukselle Euroopan unionin hyväksynnän; EUVL L 309, 13.12.1993, s. 1 – <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=celex:31993D0626>

toimitetaan saatavuuden ja hyötyjen jaon tiedonvälitysjärjestelmään³ sekä toimittajamaalle. Saatavuuden ja hyötyjen jaon tiedonvälitysjärjestelmä on tietotekninen alusta, jolle osapuolet toimittavat tiedot kaikista merkityksellisistä lainsäädännöllisistä, hallinnollisista ja toimintalinjaa koskevista toimenpiteistä, kuten saantia ja saatavuutta koskevan lainsäädännön, maan antamat luvat (kansainvälisesti tunnustetuiksi vaatimustenmukaisuustodistuksiksi muutettuina), geenivarojen käytön seuranta koskevat tiedot (jotka sitten muutetaan tarkastuspistetiedotteiksi) ja toimivaltaisia kansallisia viranomaisia koskevat tiedot. Saatavuuden ja hyötyjen jaon tiedonvälitysjärjestelmän avulla voidaan jakaa merkityksellistä tietoa kaikkien mukana olevien toimijoiden välillä.

³ Pöytäkirjan 14 kohta.